

DOMSTOLENS DOM
den 22 april 1997 *

I mål C-395/95 P,

Geotronics SA, bolag bildat enligt fransk rätt, Lognes (Frankrike), företrätt av advokaten Tommy Pettersson, delgivningsadress: advokatbyrån Arendt et Medernach, 8—10, rue Mathias Hardt, Luxemburg,

klagande,

angående överklagande av Europeiska gemenskapernas förstainstansrätts dom av den 26 oktober 1995 i mål T-185/94, Geotronics mot kommissionen (REG 1995, s. II-2795), i vilket det förs talan om ogiltigförklaring av denna dom,

i vilket den andra parten är:

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av juridiske rådgivaren John Forman, i egenskap av ombud, delgivningsadress: Carlos Gómez de la Cruz, rättstjänsten, Centre Wagner, Kirchberg, Luxemburg,

meddelar

* Rättegångsspråk: engelska.

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden G.C. Rodríguez Iglesias, avdelningsordförandena J.C. Moitinho de Almeida, J.L. Murray och L. Sevón samt domarna C.N. Kakouris, P.J.G. Kapteyn, C. Gulmann, G. Hirsch, P. Jann, H. Ragnemalm och M. Wathelet (referent),

generaladvokat: G. Tesauro,
justitiesekreterare: biträdande justitiesekreteraren H. von Holstein,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att muntliga yttranden har avgivits av parterna vid sammanträdet den 3 december 1996,

och efter att den 30 januari 1997 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

Genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 18 december 1995 har Geotronics SA (nedan kallat Geotronics) med stöd av artikel 49 i EG-stadgan för domstolen överklagat Europeiska gemenskapernas förstainstansrätts dom av den 26 oktober 1995 i mål T-185/94, Geotronics mot kommissionen (REG 1995, s. II-2795, nedan kallad den överklagade domen). Genom denna dom ogillade förstainstansrätten den talan som Geotronics hade väckt och som avsåg dels ogiltigförklaring enligt artikel 173 fjärde stycket i EG-fördraget av kommissionens beslut av den 10 mars 1994 om att avslå sökandens anbud om leverans av elektromagnetiska teodoliter inom ramen för PHARE-programmet, dels ersättning enligt artiklarna 178 och 215 i EG-fördraget av den skada som sökanden påstod sig ha lidit till följd av det omtvistade beslutet.

Bakgrund

2 Förstainstansrätten gjorde följande konstateranden i den överklagade domen:

”1. PHARE-programmet — vilket har upprättats på grundval av rådets förordning (EEG) nr 3906/89 av den 18 december 1989 om ekonomiskt stöd till Ungern och Polen (EGT L 375, 23.12.1989, s. 11, nedan kallad ’förordning nr 3906/89’), ändrad genom rådets förordning (EEG) nr 2698/90 av den 17 september 1990 (EGT L 257, s. 1), rådets förordning (EEG) nr 3800/91 av den 23 december 1991 (EGT L 357, s. 10) och rådets förordning (EEG) nr 2334/92 av den 7 augusti 1992 (EGT L 227, s. 1), i syfte att utvidga det ekonomiska stödet till andra länder i Central- och Östeuropa — utgör det ramprogram inom vilket Europeiska gemenskapen lämnar ekonomiskt bistånd till länder i Central- och Östeuropa för åtgärder avsedda att stödja den ekonomiska och sociala reformprocessen i dessa länder.

2. Den 9 juli 1993 utlyste kommissionen ’på den rumänska regeringens vägnar’ tillsammans med det rumänska ministeriet för jordbruk och livsmedelsindustri, genom ’EC/PHARE Programme Management Unit-Bucharest’ (nedan kallad ’PMU-Bucharest’) som var den myndighet som företrädde rumänska staten och till vilken projektet hade anförtrotts, en selektiv anbudsinfordran för leverans till det rumänska ministeriet för jordbruk och livsmedelsindustri av elektroniska teodoliter (’total stations’), avsedda att användas inom ramen för det rumänska jordbruksreformprogrammet. Enligt artikel 2 i de allmänna villkoren för den selektiva anbudsinfordran var det nödvändigt att den levererade utrustningen hade sitt ursprung i Europeiska gemenskapens medlemsstater eller i en av de stater som tar emot stöd enligt PHARE-programmet.

3. Den 16 juli 1993 inkom det enligt fransk rätt bildade bolaget Geotronics SA (nedan kallat ’Geotronics’ eller ’sökanden’), som är ett helägt dotterbolag till det svenska bolaget Geotronics AB, med ett anbud om leverans av 80 elektroniska teodoliter av typen Geodimeter 510 N (’electronic total stations with inbuilt memory for data storage’).

4. Genom ett telefaxmeddelande av den 18 oktober 1993 underrättade PMU-Bucharest sökanden om att bolagets anbud hade mottagits positivt och att ett kontrakt hade lämnats till den upphandlande myndigheten ('contracting authority') för godkännande.

5. Genom ett telefaxmeddelande av den 19 november 1993 underrättade kommissionen sökanden om att utvärderingskommittén ('evaluation committee') hade rekommenderat att sökanden skulle tilldelas kontraktet, men att kommissionen hyste tvivel i fråga om produkternas ursprung och att den därför önskade närmare uppgifter i detta hänseende.

6. Genom en skrivelse av den 14 december 1993 lämnade Geotronics kommissionen närmare uppgifter om monteringen av teodoliterna och angav att dessa var tillverkade i Förenade kungariket.

7. Den 2 mars 1994 meddelade sökanden kommissionen att den hade fått veta att dess anbud skulle avslås på grund av att den erbjudna utrustningen var av svenskt ursprung. Sökanden ansåg att förhållandena hade ändrats i fråga om kriterierna för varornas ursprung sedan avtalet om ett europeiskt ekonomiskt samarbetsområde hade trätt i kraft den 1 januari 1994 (EGT L 1, s. 3, nedan kallat 'EES-avtalet'), och föreslog därför att kommissionen skulle återuppta den selektiva anbudsinfordran.

8. Genom ett telefaxmeddelande av den 10 mars 1994 avslog kommissionen sökandens anbud med motiveringen att i strid med de villkor som tillämpades på den selektiva anbudsinfordran hade den utrustning som erbjudits av Geotronics inte sitt ursprung i gemenskapens medlemsstater eller i någon av de stater som omfattas av PHARE-programmet.

9. Den 11 mars 1994 meddelade kommissionen PMU-Bucharest att den, efter att ha granskat de två anbud som inkommit i samband med den selektiva anbudsinfordran, funnit att det bara var anbudet från ett tyskt företag som uppfyllde villkoren i den selektiva anbudsinfordran och att detta anbud var godtagbart. Kommissionen bad följaktligen att PMU-Bucharest skulle ta kontakt med det tyska företaget för att sluta kontrakt.

10. Det är mot denna bakgrund som sökanden, genom en ansökan inlämnad till förstainstansrättens kansli den 29 april 1994, har väckt den aktuella talan.

11. Genom en särskild handling som ingavs till förstainstansrätten samma dag har sökanden med stöd av artikel 185 i fördraget ansökt om uppskov med verkställigheten av det angripna beslutet.

12. Den 17 maj 1994 underrättade PMU-Bucharest kommissionen om att den upphandlande myndigheten, det vill säga det rumänska ministeriet för jordbruk och livsmedelsindustri, den 15 april 1994 hade beslutat att det tyska företaget skulle tilldelas kontraktet.

13. Samma dag underrättades sökanden av PMU-Bucharest om att de rumänska myndigheterna inte hade någon möjlighet att tilldela bolaget kontraktet i fråga, på grund av att dess anbud inte uppfyllde de villkor om ursprung som hade fastställts i den selektiva anbudsinfordran.”

3 Genom beslut av förstainstansrättens ordförande av den 7 juli 1994 i mål T-185/94 R, Geotronics mot kommissionen (Rec. 1994, s. II-519), avslogs den ansökan om interimistiska åtgärder som Geotronic hade inlämnat samtidigt som det väckte talan.

Förstainstansrättens dom

4 Det framgår av den överklagade domen att Geotronics i första hand yrkade att kommissionens beslut att avslå dess anbud, såsom det hade delgivits genom telefaxmeddelande av den 10 mars 1994, skulle ogiltigförklaras och i andra hand att kommissionen skulle förpliktas att ersätta den skada som den skulle ha orsakat bolaget genom ovannämnda beslut.

Upptagande till sakprövning av talan om ogiltigförklaring

5 Förstainstansrätten avvisade talan om ogiltigförklaring av beslutet i skrivelsen av den 10 mars 1994 av följande skäl:

”27. Det bör först erinras om att enligt den förordning som ligger till grund för PHARE-programmet lämnas stödet av gemenskapen, antingen självständigt eller i samfinansiering med medlemsstaterna, Europeiska investeringsbanken, tredje länder, multilaterala organ eller de stödmottagande staterna själva.

28. Det bör vidare påpekas att de stöd som utbetalas inom ramen för PHARE-programmet finansieras av den allmänna budgeten i enlighet med budgetförordningen, som den har ändrats genom bland annat förordning nr 610/90, i vilken bestämmelserna i avsnitt IX är tillämpliga på bistånd till tredje land.

29. Enligt artiklarna 107 och 108.2 i förordning nr 610/90 skall åtgärder och projekt som finansieras inom ramen för gemenskapens samarbetspolitik genomföras av den stödmottagande staten i nära samarbete med kommissionen, vilken i sin egenskap av stödets förvaltare beviljar krediter och övervakar att deltagandet i anbudsinfordran sker på lika villkor, att diskriminering undanröjs och att kontraktet tilldelas den som lämnar det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

30. Enligt artikel 109.2 i samma förordning ankommer det dock på den stödmottagande staten att utlysa anbudsinfordran, ta emot anbud, leda granskningen av anbudet samt fastställa resultatet av anbudsinfordran. Det åligger likaledes den stödmottagande staten att underteckna upphandlingsavtal, kontrakt, tilläggsavtal och kostnadsförslag samt att sedan underrätta kommissionen om dessa. Härav följer att upphandlingsbefogenheten tillkommer den stat som tar emot stöd enligt PHARE-programmet. Vid den muntliga förhandlingen har sökandens ombud i det hänseendet medgivit att den rumänska regeringen i det aktuella fallet var fri att tilldela Geotronics kontraktet, oaktat kommissionens vägran att bevilja den gemenskapsstöd.

31. Det framgår av denna kompetensfördelning att den upphandling som finansieras av PHARE-programmet måste anses vara en nationell upphandling som enbart binder den stödmottagande staten och den ekonomiske aktören. Det är nämligen endast mellan dessa två parter som kontraktet förbereds, förhandlas och sluts.

32. Däremot uppkommer det inte något rättsförhållande mellan anbudsgivarna och kommissionen, eftersom kommissionens uppgift är begränsad till att på gemenskapens vägnar fatta beslut om finansieringen och dess handlingar inte kan leda till att ett beslut från den stat som tar emot stöd enligt PHARE-programmet ersätts med ett beslut från gemenskapen. Det kan på detta område följaktligen inte finnas någon rättsakt med avseende på anbudsgivarna som härrör från kommissionen och som kan vara föremål för en talan enligt artikel 173 fjärde stycket i EG-fördraget (nedan kallat 'fördraget'. Se analogt domstolens dom av den 10 juli 1984, STS mot kommissionen, 126/83, Rec. s. 2769, punkterna 18 och 19, dom av

den 10 juli 1985, CMC m. fl. mot kommissionen, 118/83, Rec. s. 2325, punkterna 28 och 29, [av den 14 januari 1993], Italsolar mot kommissionen, [C-257/90, Rec. s. I-9], punkterna 22 och 26, och [av den 29 april 1993], Forafrique Burkinabe mot kommissionen, [C-182/91, Rec. s. I-2161] punkt 23).

33. Den skrivelse av den 10 mars 1994 genom vilken kommissionen underrättade sökanden om att den ansåg sig tvungen att avslå bolagets anbud, på grund av att den erbjudna utrustningen hade sitt ursprung utanför gemenskapen, kan inte — trots de ordalag som använts av kommissionen — anses som en av kommissionen utfärdad rättsakt som har bindande rättsverkningar av ett sådant slag att de påverkar sökandens rättsliga ställning.

34. Det kan dessutom tilläggas att i vilket fall som helst skulle en ogiltigförklaring av kommissionens skrivelse av den 10 mars 1994 inte vara till någon nytta för sökanden, eftersom den inte i sig skulle medföra att avtalet mellan den rumänska regeringen och det tyska företag som tilldelades kontraktet kan ifrågasättas.

35. Av detta följer att yrkandet om ogiltigförklaring av kommissionens skrivelse av den 10 mars 1994 bör avvisas.”

Skadeståndstalan

Efter att ha erinrat om att

”den omständigheten att talan om ogiltigförklaring skall avvisas inte leder till att också skadeståndstalan skall avvisas, eftersom den senare utgör en självständig form av talan (se dom av den 26 februari 1986, Krohn mot kommissionen, 175/84, Rec. s. 753, punkt 32)” (punkt 38),

ansåg förstainstansrätten att det fanns skäl att pröva om kommissionen, som har ansvar för finansieringen av projekt inom ramen för PHARE-programmet, hade begått ett fel av sådant slag att det skulle leda till ansvar enligt artikel 215 andra stycket i fördraget, och att i det avseendet pröva om den hade brutit mot EES-avtalet (punkterna 39 och 40).

- 7 Efter denna prövning förklarade förstainstansrätten att skadeståndstalan skulle ogillas av följande skäl:

”48. Förstainstansrätten påpekar för det första att EES-avtalet, i avsaknad av övergångsbestämmelser, har full rättsverkan sedan den dag då det trädde i kraft, nämligen den 1 januari 1994, och att det därför bara kan tillämpas på rättsförhållanden som har uppstått efter ikraftträdandet.

49. Förstainstansrätten har vidare konstaterat att i detta fall fastställdes den rättsliga ramen för upphandlingsförfarandet, särskilt vad avser villkoret om de berörda produkternas ursprung, genom den anbudsinfordran som kommissionen den 9 juli 1993 företog på den rumänska regeringens vägnar.

50. Såväl kommissionen, när den fastställde de allmänna villkoren för anbudsinfordran den 9 juli 1993, som sökanden, när denna inkom med sitt leveransanbud den 16 juli 1993, måste rimligtvis ha kunnat förvänta sig att beslutet om bistånd från gemenskapen kunde komma att fattas på grundval av dessa villkor före den 1 januari 1994 då EES-avtalet trädde i kraft.

51. Det måste dock konstateras att sökanden, då kommissionen i sin skrivelse till bolaget av den 19 november 1993 tillkännagav sina tvivel om att de erbjudna produkterna hade ursprung i gemenskapen, i sitt svar av den 14 december 1993 påstod

att de erbjudna produkterna var tillverkade i Förenade kungariket. Först efter överläggningar mellan sökanden och kommissionen efter den 1 januari 1994 kunde den senare få sina tvivel bekräftade och fastslå att de erbjudna varorna huvudsakligen var av svenskt ursprung.

52. Under den muntliga förhandlingen har sökandens företrädare för övrigt medgivit att det var sökanden själv som var skyldig till att förfarandet försenades, eftersom den — om än utan att vara i ond tro — vilseledde kommissionen i fråga om produkternas ursprung. Han har också medgivit att sökanden inte hade kunnat åberopa att EES-avtalet skulle tillämpas på upphandlingsförfarandet om kommissionen hade fattat sitt beslut före den 1 januari 1994.

53. Förstainstansrätten finner att kommissionen därför med full rätt grundade sitt beslut på de allmänna villkor som den hade fastställt i anbudsinfordran och som sökanden hade godtagit före EES-avtalets ikraftträdande, för att den 10 mars 1994 underrätta sökanden om att dess anbud måste avslås på grund av att den erbjudna utrustningen inte i enlighet med villkoren i anbudsinfordran hade sitt ursprung i Europeiska gemenskapens medlemsstater eller i en av de stater som omfattades av PHARE-programmet.

54. Skrivelsen av den 10 mars 1994 utgör nämligen bara en åtgärd för verkställighet av de villkor som fastställts i anbudsinfordran och kan inte anses ha skapat ett rättsförhållande som skiljer sig från det som gällde till följd av anbudsinfordran. Den omständigheten att skrivelsen avfattades vid en tidpunkt då den juridiska bakgrunden hade ändrats till följd av EES-avtalets ikraftträdande kan inte påverka det rättsliga ramverk som fastställts i anbudsinfordran och ge sökanden rättigheter som denna inte hade vid tidpunkten för anbudsinfordran.

55. Dessutom kan EES-avtalet inte under några omständigheter tillämpas på avtal som regleras av rättsförhållanden i vilka en stat som inte har undertecknat EES-avtalet är part. Sökandens påstående att det är kommissionen som inom ramen för

PHARE-programmet köper de produkter som ingår i ett anbud och säljer dem vidare till de stödmottagande staterna är nämligen inte riktigt. Det framgår tvärtom av resonemanget ovan att de berörda avtalen är nationella avtal vilka uteslutande omfattas av de rättsförhållanden som knutits mellan anbudsgivaren och den stödmottagande staten, i det här fallet Rumänien, som inte är part i EES-avtalet.

56. Härav följer att kommissionen inte kan klandras för att inte ha tillämpat EES-avtalet på det ifrågavarande upphandlingsförfarandet.

57. Då kommissionen inte har gjort sig skyldig till någon rättsstridig handling skall skadeståndsyrkandet följaktligen ogillas.

58. Av samtliga dessa överväganden följer att talan skall ogillas i sin helhet.”

Överklagandet

Ogillandet av talan om ogiltigförklaring

- 8 Enligt Geotronics gjorde sig förstainstansrätten skyldig till en felaktig rättstillämpning då den ansåg att talan inte kunde föras mot beslutet i skrivelsen av den 10 mars 1994 enligt artikel 173 fjärde stycket i fördraget. Geotronics gör i det avseendet gällande att det otvivelaktigt skulle ha tilldelats kontraktet i fråga, om kommissionen inte hade avslagit dess anbud och att det omtvistade beslutet, genom att således avgöra utgången av anbuds-förfarandet, har haft tvingande rättsverkningar gentemot bolaget och på ett tydligt sätt påverkat dess rättsliga ställning.

- 9 Det finns skäl att erinra om att enligt artikel 173 fjärde stycket i fördraget får varje fysisk eller juridisk person väcka talan om ogiltigförklaring mot beslut som riktas till honom och mot sådana som direkt och personligen berör honom, även om de utfärdas i form av ett beslut riktat till en annan person.
- 10 Enligt domstolens fasta rättspraxis utgörs dessutom rättsakter eller beslut som kan bli föremål för en talan om ogiltigförklaring i den mening som avses i artikel 173 endast av åtgärder som har bindande rättsverkningar som kan påverka sökandens intressen (se bland annat dom av den 11 november 1981 i mål 60/81, IBM mot kommissionen, Rec. 1981, s. 2639, punkt 9).
- 11 Efter att ha beskrivit kompetensfördelningen mellan den stödmottagande staten och kommissionen vid tilldelning av kontrakt som finansieras inom ramen för PHARE-programmet ansåg förstainstansrätten i föreliggande fall i punkt 33 i den överklagade domen att skrivelsen av den 10 mars 1994 — trots de ordalag som använts av kommissionen — inte kunde anses som en rättsakt som har bindande rättsverkningar av ett sådant slag att de påverkar Geotronics rättsliga ställning, varför talan om ogiltigförklaring mot denna skrivelse måste avvisas.
- 12 Det är sant att det följer av domstolens fasta rättspraxis rörande offentlig upphandling som finansieras genom Europeiska utvecklingsfonden att ingripanden av kommissionens representanter, oavsett om det gäller godkännande eller avslag, intyg eller vägran att utfärda intyg, endast består i att avgöra om villkoren för finansiering från gemenskapens sida är uppfyllda och att de inte syftar till att inverka menligt — och heller inte skulle kunna få en sådan verkan — på principen att upphandlingen i fråga förblir en nationell upphandling beträffande vilken företrädarna för de stödmottagande staterna ensamma har ansvaret att förbereda, förhandla och sluta avtal (se bland annat domen i ovannämnda målet STS mot kommissionen, punkt 16). Enligt denna rättspraxis föreligger det i själva verket endast ett rättsförhållande mellan de företag som lämnar anbud eller som tilldelas kontrakt i fråga

och den stödmottagande stat som är ansvarig för kontraktet. Rättsakter som härrör från kommissionens företrädare kan i förhållande till dessa inte få till följd att ett gemenskapsbeslut ersätter ett beslut fattat av ACP-staten, som är ensam behörig att sluta och underteckna detta avtal (se domstolens dom i ovannämnda målet STS mot kommissionen, punkt 18. Se även ovannämnda dom av den 10 juli 1985 i mål 118/83, CMC m. fl. mot kommissionen, Rec. 1985, s. 2325, punkt 28, av den 14 januari 1993 i mål C-257/90, Italsolar mot kommissionen, Rec. 1993, s. I-9, punkt 22, samt av den 29 april 1993 i mål 182/91, Forafrique Burkinabe mot kommissionen, Rec. 1993, s. I-2161, punkt 23).

- 13 Det resonemang som ligger till grund för denna rättspraxis kunde emellertid inte föras över direkt på det mål som anhängiggjorts vid förstainstansrätten i syfte att motivera avvisningen av talan om ogiltigförklaring.
- 14 Såsom framgår av punkt 8 i den överklagade domen, informerade nämligen kommissionen Geotronics genom sin skrivelse av den 10 mars 1994 om att den avslog dess anbud med motiveringen att den utrustning som erbjudits inte hade sitt ursprung i någon av gemenskapens medlemsstater eller någon av de stater som omfattas av PHARE-programmet. Den omtvistade rättsakten, som formellt riktas till Geotronics, har således antagits av kommissionen efter att denna prövat huruvida detta företags anbud uppfyllde de krav som ställdes i meddelandet om anbudsinfordran för erhållande av finansiering från gemenskapens sida. Även om denna rättsakt ingick inom ramen för ett avtalsrättsligt förfarande som skulle leda till att ett nationellt kontrakt ingicks, kunde den tas ur detta sammanhang i den utsträckning som den dels hade antagits av kommissionen i utövandet av sina befogenheter och dels särskilt avsåg ett enskilt bolag som således, genom det enda faktum att rättsakten antogs, förlorade alla faktiska möjligheter att tilldelas kontraktet.
- 15 Kommissionens beslut att inte låta Geotronics komma i åtnjutande av finansiering från gemenskapen har därför i sig haft bindande rättsverkningar gentemot sökanden, och således kan en talan om ogiltigförklaring väckas mot detta.

- 16 Av det ovan anförda följer att förstainstansrätten gjorde sig skyldig till en felaktig rättstillämpning då den ansåg att skrivelsen av den 10 mars 1994 inte kunde anses utgöra en rättsakt som haft bindande rättsverkningar av ett sådant slag att de påverkat Geotronics rättsliga ställning och då den av den anledningen avvisade den talan om ogiltigförklaring som hade väckts mot den rättsakten.
- 17 Med beaktande av det ovan anförda skall överklagandet bifallas i den del det avser avvisningen i den överklagade domen av talan om ogiltigförklaring.
- 18 Innan några slutsatser kan dras av detta konstaterande bör en fortsatt prövning göras av överklagandet i den del detta avser skadeståndstalan, eftersom de grunder som Geotronics har åberopat i det avseendet gäller förstainstansrättens bedömning av huruvida kommissionens ifrågasatta handlande var rättsenligt. Eftersom prövningen av denna fråga utgör en av de faktorer som är grundläggande för utomobligatoriskt ansvar enligt artikel 215 andra stycket i fördraget, sammanfaller den nämligen i föreliggande fall med den prövning av den överklagade rättsaktens rättsenlighet som borde genomföras enligt artikel 173 i fördraget.

Ogillandet av skadeståndstalan

- 9 Till stöd för sitt överklagande hävdar Geotronics att förstainstansrätten gjorde sig skyldig till en felaktig rättstillämpning då den i punkt 53 i den överklagade domen ansåg att kommissionen med full rätt hade grundat sitt beslut på de allmänna villkor som den hade fastställt i anbudsinfordran, eftersom kommissionen enligt

avtalet om ett europeiskt ekonomiskt samarbetsområde (nedan kallat EES-avtalet) som trädde i kraft den 1 januari 1994, och i synnerhet enligt artiklarna 4, 8, 11 och 65.1 i detta, ålades att även beakta produkter med ursprung i ett tredje land som likaledes var avtalspart, i föreliggande fall Sverige, på samma villkor som produkter med ursprung i en medlemsstat.

- 20 Som förstainstansrätten med rätta har påpekat i punkterna 49 och 54 i den överklagade domen, fastställdes den rättsliga ramen för upphandlingsförfarandet, särskilt vad avser villkoret om de berörda produkternas ursprung, genom en selektiv anbudsinfordran som kommissionen den 9 juli 1993 företog på den rumänska regeringens vägnar.
- 21 Som framgår av förstainstansrättens konstateranden i sak var det under de allmänna villkoren i denna anbudsinfordran som Geotronics lämnade in sitt anbud den 16 juli 1993 och som anbudsinfordran till konkurrenterna definitivt avslutades. EES-avtalet, som trädde i kraft den 1 januari 1994, kunde inte på något sätt leda till en ändring av de villkor som anbudsinfordran hade lanserats under och på vars grundval anbuden hade lämnats in, eller till ett återupptagande av anbudsinfordran, utan att rättssäkerhetsprincipen åsidosattes.
- 22 Förstainstansrätten kunde således rättsenligt anse att det var med full rätt som kommissionen, oaktat att EES-avtalet därefter hade trätt i kraft, grundade sig på de allmänna villkor som hade fastställts i anbudsinfordran och i synnerhet på artikel 2 i sagda villkor, enligt vilken det var nödvändigt att den levererade utrustningen hade sitt ursprung i Europeiska gemenskapens medlemsstater eller i en av de stater som tar emot stöd enligt PHARE-programmet.
- 23 Det saknar därför betydelse att förstainstansrätten i punkt 55 i sin dom dessutom ansåg att EES-avtalet inte kunde tillämpas på rättsförhållanden i vilka en stat som inte har undertecknat detta avtal är part. Eftersom detta faktum inte är nödvändigt

för domen, kan den kritik som riktas mot detsamma inte leda till att förstainstansrättens dom ogiltigförklaras och är således verkningslös (dom av den 22 december 1993 i mål C-244/91 P, Pincherle mot kommissionen, Rec. 1993, s. I-6965, punkt 25).

24 Därav följer att överklagandet skall ogillas i den del det avser ogillandet av skadeståndstalan.

Konsekvenserna av att förstainstansrättens dom upphävs

25 Enligt artikel 54 första stycket i EG-stadgan för domstolen skall domstolen om överklagandet är välgrundat upphäva förstainstansrättens avgörande. Den kan då själv slutligt avgöra ärendet, om detta är färdigt för avgörande, eller återförvisa ärendet till förstainstansrätten för avgörande.

26 Eftersom ärendet är färdigt för avgörande är det lämpligt att slutgiltigt avgöra överklagandet, som avser ogiltigförklaring av kommissionens beslut som delgavs Geotronics genom skrivelse av den 10 mars 1994 och som förstainstansrätten felaktigt avvisade.

27 Till stöd för sitt överklagande har Geotronics gjort gällande att kommissionen åsidosatt EES-avtalet och i synnerhet artikel 4 i detta.

8 Det är i det avseendet tillräckligt att konstatera att EES-avtalet, av de skäl som anges i punkt 48—54 i den överklagade domen och som i sin helhet återges i punkt 19—22 ovan, inte var tillämpligt på omständigheterna i föreliggande fall med anledning av den tidpunkt då de inträffade.

29 Följaktligen bör talan om ogiltigförklaring ogillas.

Rättegångskostnader

30 Enligt bestämmelserna i artikel 122 i rättegångsreglerna skall domstolen besluta om rättegångskostnaderna, när överklagandet är befogat och domstolen själv slutligt avgör tvisten. Enligt artikel 69.2, som enligt artikel 118 är tillämplig på överklagandeförfarandet, skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom Geotronics i huvudsak har tappat målet, skall detta utöver sina egna rättegångskostnader ersätta samtliga rättegångskostnader som kommissionen redovisat, såväl i förfarandet vid förstainstansrätten som i förfarandet vid domstolen.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

följande dom:

- 1) Förstainstansrättens dom av den 26 oktober 1995 i mål T-185/94, Geotronics mot kommissionen, upphävs i den del där talan om ogiltigförklaring av kommissionens skrivelse av den 10 mars 1994 avvisas.

- 2) Överklagandet ogillas i övriga delar.
- 3) Talan om ogiltigförklaring ogillas.
- 4) Geotronics SA skall bära samtliga rättegångskostnader som kommissionen redovisat, såväl i förfarandet vid förstainstansrätten som i förfarandet vid domstolen.

Rodríguez Iglesias

Moitinho de Almeida

Murray

Sevón

Kakouris

Kapteyn

Gulmann

Hirsch

Jann

Ragnemalm

Wathelet

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 22 april 1997.

R. Grass

G.C. Rodríguez Iglesias

Justitisekreterare

Ordförande